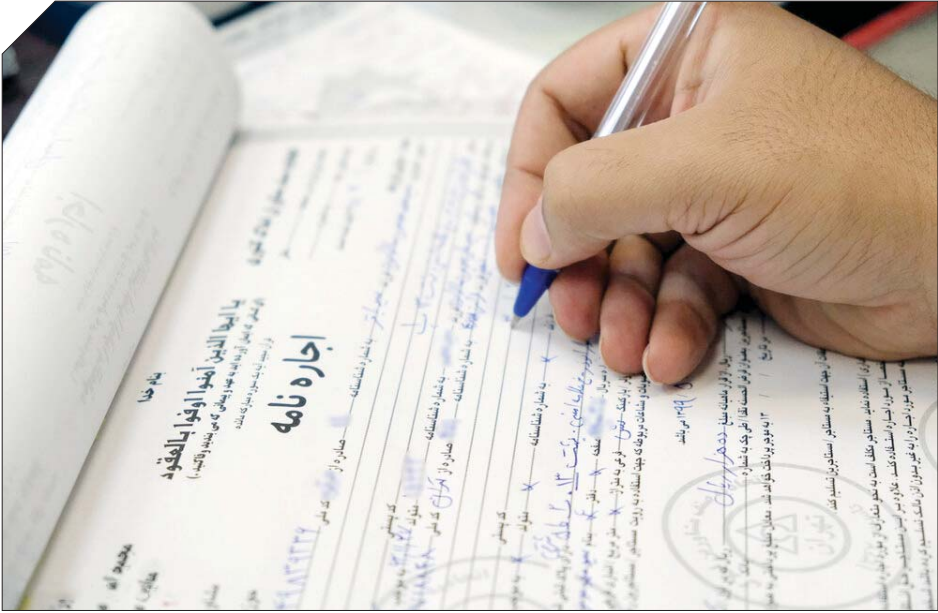

گزارش‌های آماری از رشد اجاره‌نشینی و افزایش فقر مسکن از دهه ۷۰ تاکنون حکایت دارد

کفه سنگین مستأجران

در سال ۱۳۹۰ تعداد خانواده‌های مالک ۱۱میلیون و۸۷۵هزارو ۳۴ خانوار گزارش شد و شمار مستجران پنج‌میلیون و۶۰۷هزارو ۳۱۴ خانوار اعلام شد.

به عبارت دیگر نسبت مالکان به مستأجران در ابتدای دهه ۹۰ به ۲.۱ برابر افت کرد. بر اساس آخرین آماری که در سوم شهریور سال جاری توسط علیرضا مُهلی، نماینده وزارت راه و شهرسازی در بندرعباس اعلام شده، تعداد خانوار مستاجر کشور به حدود هشت میلیون خانوار رسیده است.

اگر بخواهیم بُعد خانوار را ۳.۲ نفر در نظر بگیریم در واقع حدود ۲۵میلیون و ۶۰۰ هزار ایرانی و نزدیک به یک‌سوم ایرانی‌ها مستاجر هستند.

تیشه تورم بر ریشه بازار مسکن

بررسی آمار بانک مرکزی از نرخ تورم سال‌های گذشته نشان می‌دهد که روند رشد جمعیت مالکان مسکن و مستأجران نسبت مستقیم با نرخ تورم دارد. در پنج سال ابتدای دهه ۳۰ خورشیدی نرخ تورم به استثنای سال ۱۳۳۳ زیر ۱۰ درصد بوده و در سال ۱۳۳۵ نرخ تورم ۸.۸ درصد گزارش شده است. در دهه ۴۰ نرخ تورم به زیر پنج درصد کاهش داشته و در سال

شرق؛ اجاره‌نشینی از دهه ۷۰ خورشیدی تاکنون رو به افزایش بوده است. بر اساس گزارش مرکز آمار ایران از دهه ۳۰ خورشیدی نسبت مالکان مسکن به مستأجران به صورت مداوم در حال افزایش بود، اما این روند از دهه ۷۰ شیب نزولی گرفت و اجاره‌نشینی به سرعت رشد کرد؛ به طوری که هم‌اکنون نزدیک به یک سوم جمعیت کشور و بیشتر از نیمی از تهرانی‌ها مستاجر هستند. گذشته از این مرکز پژوهش‌های مجلس گزارش داده است که نرخ فقر مسکن در ۱۶ سال گذشته به صورت مداوم بیشتر شده و هم‌اکنون نرخ فقر مسکن در کشور به بیشتر از دو برابر میانگین جهانی رسیده است. بر اساس گزارشی که مرکز آمار ایران چندی پیش منتشر کرد، در سال ۱۳۳۵ خورشیدی تعداد خانوارهای ساکن واحدهای مسکونی ملکی یا صاحبخانه‌ها دومیلیون و۴۱۷هزارو ۱۳۸ خانوار بوده است و در مقابل ۷۵۰هزارو ۱۱۰ خانوار مستاجر بوده‌اند. به عبارتی شمار مالکان ۳.۲ برابر مستأجران بوده است. بنا بر این گزارش در یک دهه بعد یعنی در سال ۱۳۴۵ خورشیدی دومیلیون و۹۸۷هزارو ۲۲۴ خانوار مالک مسکن خود بوده‌اند و ۸۱۲هزارو ۷۵۷ خانوار مستاجر بوده‌اند. در یک دهه بعد تعداد مالکان مسکن افزایش داشته و نسبت مالکان خانه به مستأجران ۳.۶ برابر بوده است.

یک دهه پس از آن یعنی در سال ۱۳۵۵ خورشیدی شمار خانواده‌های مالک مسکن به چهارمیلیون و۷۰۹هزارو ۸۸۸ خانوار رسیده و در مقابل شمار مستأجران یک‌میلیون وچهارهزارو ۱۲۲ خانوار بوده است. در واقع در این سال نسبت مالکان به مستأجران حدود ۴.۶ برابر بوده است. در سال ۱۳۶۵ خورشیدی شمار خانوارهای مالک مسکن به شش‌میلیون و۸۱۴هزارو ۲۲۱ خانوار رسید و تعداد خانوار مستاجر یک‌میلیون و۱۵۲هزارو ۶۷۲ خانوار بود.

در سال ۱۳۶۵ همچنان شمار مالکان مسکن رو به افزایش بود و نسبت مالکان به مستأجران به ۵.۹ برابر رسید. در سال ۱۳۷۵ شمار مالکان هشت‌میلیون و۴۴۴هزارو ۲۰۸ خانواده گزارش شد و شمار مستأجران یک‌میلیون و۸۹۳هزارو ۵۵۲ خانوار ثبت شد. در نیمه دهه ۷۰ روند خانه‌داشتن افراد نزولی شد و نسبت مالکان به مستأجران به ۴.۴ برابر کاهش داشت.

در سال ۱۳۸۵ خورشیدی تعداد مالکان مسکن ۱۱میلیون و۱۳هزارو ۲۳۵ خانوار قید شده است و شمار مستأجران سه‌میلیون و۹۸۱هزارو ۵۴۹ خانوار اعلام شد. نسبت مالکان به مستأجران در نیمه دهه ۸۰ به ۲.۷ برابر ریزش کرد.

ادامه از صفحه اول

در جدال شهرداری با تاکسی‌های اینترنتی حق با کیست

دومینو موافقان رویکرد سنتی ادامه داشت؛ زاگانی نیز سه روز پس از وحیدی، وارد این ماجرا شد و او هم در اظهارنظری هماهنگ با اعضای شورای شهر و البته وزیر کشور گفت: درخصوص صدور مجوزهای تاکسی‌های اینترنتی یک اختلاف نظر وجود دارد که از یک صنف مجوز می‌گیرند یا از شهرداری؛ ما اصرارمان این است که مجوز را از شهرداری بگیرند که قاعده رفتاری هم باید این‌گونه باشد.

اسنپ: قیمت‌گذاری دستوری به نفع مسافران نیست؛ تپسی: چرا برخی‌ها می‌خواهند به عقب برگردند؟!

همه این انتقادات به رویه فعلی و در جهت بازگرداندن شرایط به قبل که با هدف تعیین نرخ دستوری کرایه‌ها برای تاکسی‌های آنلاین انجام شد، در قالب رفع دغدغه‌های شورای اسلامی شهر تهران و شهرداری پایتخت عنوان می‌شد؛ موضوعی که البته نگین انصاری معاون حقوقی تپسی آن را نادرست می‌خواند و معتقد است در دستورالعمل تدوین‌شده در سال ۹۸، همه دغدغه‌هایی که امروز شهرداری تهران و شورای محترم شهر مطرح می‌کنند، دیده شده و در این دستورالعمل حتی یک مورد از دغدغه‌های مطرح‌شده توسط شهرداری و شورا بدون راهکار و پاسخی نیست. او می‌گوید: ما به اندازه موهای سرمان به این موارد جواب داده‌ایم و همه موضوعات نیز حل‌وفصل شده‌اند ولی نمی‌دانم چرا برخی مسئولان کشور تا این اندازه تمایل دارند به عقب برگردند. البته محمد خلیج، مدیرعامل اسنپ از دیدگاه متفاوتی به این ماجرا نگاه می‌کند؛ او معتقد است اگرچه در ظاهر به نظر می‌رسد قیمت‌گذاری دستوری به نفع کاربر باشد اما درواقع چنین نیست؛ چراکه با توجه به تأثیر چشمگیر تأثیر هر واحد تغییر قیمت در میزان عرضه و تقاضا در تاکسی‌های اینترنتی، قیمت دستوری در این فضا باعث ناکارآمدی تاکسی‌های اینترنتی و انتقال کاربران به بازار غیرشفاف آقلاین می‌شود که به دنبال آن، امنیت و بهره‌وری به‌شدت سقوط می‌کند و همین فرایند در ادامه به افزایش قیمت‌ها خواهد انجامید. او با اشاره به تجربه جهانی در بهره‌گیری از قیمت‌گذاری شناور و بر پایه عرضه و تقاضا می‌گوید: این روش یک پشتوانه تجربه جهانی را دارد و به‌هیچ‌وجه بدعت تاکسی‌ها یا اینترنتی داخلی نیست. این روش، منافع تمام ذینفعان سرویس‌های مختلف را تأمین می‌کند و دلیل دفاع ما از آن همین است. هم سهمیه مدل قیمت‌گذاری دستوری منافع همه ذی‌نفعان

تورم دوباره سیر صعودی می‌گیرد تا آنجا که این شاخص در سال ۱۳۷۳ به ۳۵.۲ درصد و در سال ۱۳۷۴ به رکورد ۴۹.۴ درصد می‌رسد و در دهه ۸۰ تا سال ۱۳۹۵ که سال پس از امضای برجام است نرخ تورم همواره دوقمی بوده است. در سال‌های اواخر دهه ۹۰ نرخ تورم به مرز ۳۰ درصد و بالاتر رسید و در این ارقام به تثبیت رسید. ارقامی که کشور را به یکی از رکوردداران نرخ تورم در جهان تبدیل کرد و همین مسئله باعث کاهش مداوم قدرت خریداران از دهه ۷۰ و صعودی‌شدن شمار مستأجران شد؛ به‌طوری‌که هم‌اکنون نزدیک به یک سوم جمعیت کشور مستاجر هستند و بر اساس گزارش مرکز آمار ایران شمار مستأجران در تهران به بیشتر از نیمی از خانوار رسیده است.

از آن گذشته جمعیت قابل توجهی ساکن بافت ناکارآمد و حاشیه‌های کلان‌شهرها هستند. هرچند آمار اعلامی درباره این پدیده دقیق نیست و نرخ‌های متفاوتی برای آن ذکر می‌شود اما در برخی کلان‌شهرها جمعیت ساکن بافت ناکارآمد و بدمسکن گاهی تا یک‌سوم کل جمعیت می‌رسد. گذشته از این سهم مسکن در هزینه سبد خانوار افزایش داشته است و جمعیت بیشتری از مستأجران کم‌توان را به بافت ناکارآمد و حاشیه‌نشینی می‌راند.

صعود یکسره فقر مسکن

طبق اعلام هییتات (دفتر اسکان بشر سازمان ملل متحد)، اگر محل سکونت افراد از حداقل امکانات یک واحد مسکونی معمولی برخوردار نباشد و بیش از ۳۰ درصد سبد هزینه خانوار به تأمین مسکن اختصاص داشته باشد، افراد گرفتار فقر مسکن هستند.

این در حالی است که طبق گزارش مرکز آمار ایران، سهم مسکن از سبد هزینه خانوارهای ایرانی ۳۶ درصد و سهم پایتخت‌نشینان حدود ۵۰ درصد است؛ آماری که البته به اعتقاد بسیاری، خوشبینانه به نظر می‌رسد و وضعیت موجود بیانگر سهم بالاتر مسکن در سبد هزینه ایرانی‌هاست. در همین رابطه، گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس درباره «همکلرد احکام قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه در حوزه تأمین مسکن اقشار کم‌درآمد» نشان می‌دهد اجرای نادرست سیاست‌های تأمین مسکن به همراه تورم فراینده در متغیرهای اقتصادی به جهش قیمت و در نتیجه بدمسکنی دامن زده است؛ به‌گونه‌ای که نرخ فقر مسکن در سال ۱۴۰۰ به ۵۵ درصد رسیده که بیشترین میزان نسبت به سال‌های گذشته است.

این موضوع در حالی رخ می‌دهد که بررسی داده‌های مرکز پژوهش‌های مجلس در ۱۶ سال گذشته نشان می‌دهد میزان فقر مسکن در سال ۱۳۹۰ حدود ۳۳ درصد و در سال ۱۳۹۸ حدود ۳۶ درصد بوده و در سال ۱۴۰۰ به ۵۵ درصد رسیده است. این در حالی است که میانگین نرخ جهانی ۲۰ درصد است و فقر مسکن در ایران در طول سال‌های گذشته نتهت‌ها صعودی بوده بلکه در حال حاضر به بیشتر از دو برابر میانگین جهانی رسیده است.

و وخیم‌ترشدن وضعیت ترافیکی شهر تهران پاسخ‌گو باشند؟ درست است؛ آنها موضوع را برعکس کرده‌اند و به‌جای پاسخ‌گویی، فرار رو به جلو را ترجیح داده‌اند و وارونه عمل کرده‌اند. **شفافیت+دفاع از تکنولوژی؟ یا بازگشت به عقب به قیمت مرگ نوآوری؟**

در نهایت اگر حتی یک درصد احتمال بازگشت نرخ‌های دستوری به فرایند تاکسی‌های آنلاین وجود داشته باشد، چشم‌انداز خوبی در انتظار مسافران شهری و رانندگان فعال در این نواکان‌های آنلاین نیست؛ چراکه به قول مدیرعامل اسنپ، با ادامه سیاست قیمت‌گذاری دستوری، با مرگ نوآوری، کاهش جذابیت سرمایه‌گذاری و ورشکستگی فعالان فعلی این حوزه روبه‌رو خواهیم شد؛ چراکه خاصیت این پلتفرم‌ها ایجاد شفافیت در حوزه‌های مختلف، به‌ویژه در زمینه قیمت‌گذاری است. شفافیتی که با مرگ مزایایش را به‌راحتی نمی‌توان در بازار آقلاین به دست آورد. او تأکید دارد: دفاع ما از قیمت‌گذاری شفاف و شناور دفاع از تکنولوژی و دانش روز جهان است؛ چون این نوع از قیمت‌گذاری بر اساس دانش روز جهان انجام می‌شود و دفاع از قیمت‌گذاری دستوری در مقابل قیمت‌گذاری شناور به‌نوعی ایستادن در مقابل دانش روز جهان است. درست در نقطه مقابل آنچه در لایحه قانون برنامه هفتم توسعه کشور گفته شده که نتیجه آن تضعیف اکوسیستم اقتصاد دیجیتال و عدم دستیابی به هدف ۱۵درصدی برنامه هفتم را به دنبال خواهد داشت.

درخواست‌ها را تجربه می‌کنند. او تأکید دارد که دستوری‌کردن قیمت علاوه بر ناکارآمدکردن مدل کسب‌وکاری تاکسی‌های اینترنتی، باعث کاهش شددید جذابیت قیمت برای مسافران و راننده می‌شود و علاوه بر آن در قیمت‌گذاری دستوری به دلیل چابک نبودن نهادهایی مانند شورای شهر، امکان تطابق قیمت با شرایط روز امکان‌پذیر نخواهد بود و این مسئله در نهایت به همه ذی‌نفعان حوزه آسیب می‌زند.

وارونه نگاه کنید چون «شاید» چشم‌ها را «باید» شست، «شاید» چور دیگر «باید» دید...

یک نکته وارونه؛ مقایسه نرخ سفر با تاکسی‌های آنلاین در مسیرهای مشابه فقط با اختلاف زمان سفر در ساعات پیک ترافیک و ساعات کم‌ترافیک تهران نشان می‌دهد که یکی از مؤثرترین فاکتورهای افزایش نرخ کرایه، ترافیک یا به عبارت دیگر طول زمان سفر است. حالا فرض کنیم که ترافیک تهران حل شده و تصور کنیم و این عامل از تعیین نرخ کرایه سفر حذف شود؛ در چنین شرایطی، مسئله خودبه‌خود حل شده است و مشکل مسئولان شهرداری، شورای شهر و البته دولت که نگران قیمت بالای کرایه هستند حل می‌شود. حالا سؤال اینجاست که «مسئول» مدیریت ترافیک شهر و کنترل این شرایط وخیم ترافیکی چه کسی است؟ رانندگان؟ تاکسی‌های اینترنتی به‌عنوان شرکت‌های خصوصی فعال در این عرصه؟ مسافران که هر روز باید سر کار و تحصیل و رتق‌وتفک امور مربوط به زندگی‌شان باشند؟ یا شهرداری و شورای شهر؟! یا مدیریت شهری که باید در قبال عدم مدیریت شرایط

اخبار برگزیده

۶۱ شرکت دانش بنیان در جمع برترین‌های صنعتی

مصطفی مؤمنی، مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی در یک نشست خبری اعلام کرد امسال رتبه‌بندی شرکت‌های برتر صنعتی بر اساس ۳۳ شاخص در نظر گرفته شده و با محوریت شاخص فروش انجام شده و جمع اطلاعات شرکت‌ها، صورت‌های مالی حسابرسی‌شده سال گذشته آنها بوده است. او توضیح داد: یکی از مهم‌ترین دستاوردها شفاف‌سازی شرایط کسب‌وکارها، ارزیابی صحیح میزان تولید و فروش همچنین نقش شرکت‌ها در حوزه کلان فعالیت‌های صنعتی و اقتصادی کشور است. این اطلاعات بستر و زمینه مناسبی برای رقابت بین شرکت‌ها همچنین فعالیت‌های پژوهشی و در نهایت توسعه و ارتقای سطح تولید،افزایش فروش و بالارفتن نرخ بهره‌وری ایجاد می‌کند. مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی با اشاره به ارتقای جایگاه شرکت‌های دانش بنیان در رتبه‌بندی سال ۱۴۰۲ گفت: یکی از اتفاقات مهم رتبه‌بندی در این سال، افزایش تعداد شرکت‌های دانش بنیان در بین برترین شرکت‌های کشور است؛ به طوری که در جمع ۵۰۰ شرکت برتر کشور نام ۶۱ شرکت دانش بنیان به چشم می‌خورد و در میان صد شرکت برتر کشور نیز پنج شرکت دانش بنیان حضور یافته‌اند که این اتفاق قابل‌توجه و بسیار ارزشمند است و ارتقا و پیشرفت شرکت‌های دانش بنیان را نشان می‌دهد. مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی با اشاره به فهرست رتبه‌بندی شرکت‌های برتر ایران با تأکید بر اینکه نتایج به‌دست‌آمده بر اساس اطلاعات صورت‌های مالی حسابرسی‌شده شرکت‌ها در سال ۱۴۰۱ اضافه کرد: نگاهی کلی به نتایج به‌دست‌آمده نشان می‌دهد نرخ رشد واقعی فروش شرکت‌ها در قیاس با سال قبل حدود ۱۱ درصد افزایش داشته که نشان از روند مثبت حوزه تولید در کشور دارد. همچنین نتایج نشان می‌دهد درحالی‌که صد شرکت برتر کشور سهم ۸۷ درصدی فروش و ۹۱ درصدی صادرات را در میان ۵۰۰ شرکت برتر دارند، اما سهم عمده این حوزه همچنان در اختیار شرکت‌های نفتی و پتروشیمی است. او همچنین گفت: بر اساس نتایج حاصله در حوزه صادرات، شرکت‌های پتروشیمی در بالاترین جایگاه قرار گرفته‌اند، فراورده‌های نفتی و فلزات اساسی نیز رتبه‌ای بعدی حوزه صادرات را به خود اختصاص داده‌اند. در حوزه فروش هم شرکت‌های نفتی و پتروشیمی‌ها بیشترین میزان فروش را در بین شرکت‌ها به خود اختصاص دادند، اما در بخش اشتغال بانک‌ها در صدر این رده‌بندی قرار دارند و شرکت‌های خودروساز و تولیدکنندگان قطعات خودرو در جایگاه بعدی دیده می‌شوند. گفتنی است بیست‌وششمین همایش رتبه‌بندی شرکت‌های برتر ایران دوشنبه دوم بهمن سال جاری با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت و وزیر اقتصاد و دارایی در سالن همایش‌های بین‌المللی سازمان صداوسیما برگزار می‌شود.

دلار ۴۲۰۰ تومانی عامل تورم بود

ارز ترجیحی باعث شد هر سال حدود صد هزار میلیارد تومان به رشد پایه پولی اضافه شود. این موضوعی است که علی روحانی، معاون وزیر اقتصاد مطرح کرده است. به گزارش الینا روحانی در پاسخ به این پرسش‌س که یکی از دلایل افزایش نرخ تورم به‌ویژه تورم مواد غذایی در دو سال گذشته دولت سیزدهم موضوع حذف ارز ترجیحی، دلار چهارهزارو ۲۰۰ تومانی، بوده که یکی از سیاست‌های رشد غیرتورمی وزارت اقتصاد بود، چرا دولت توانست جلوی افزایش نرخ تورم پس از حذف ارز ترجیحی را بگیرد، به‌طوری‌که قیمت برخی از اقلام تا صد درصد هم افزایش پیدا کرد؟ تأکید کرد: تورم با افزایش قیمت یک قلم کلایی که ارز ترجیحی می‌گرفت اما دیگر شامل ارز ترجیحی نمی‌شود، متفاوت است. کسی مدعی نبود اگر ارز ترجیحی روغن حذف شود، قیمت روغن دو برابر نمی‌شود و این بحث مطرح نبود. وقتی روغن با ارز چهارهزارو ۲۰۰ تومانی وارد می‌شود، طبیعی است که با حذف این ارز، قیمت روغن افزایش پیدا کند. حذف ارز ترجیحی هنوز هم قابل‌دفاع است. وقتی ارز ترجیحی به کالاهای زیادی تعلق می‌گرفت، در هر سال حدود صد هزار میلیارد تومان رشد پایه پولی فقط به دلیل ارز ترجیحی بود. روشن است که این ارز ترجیحی عامل تورم است و این موضوعی بوده که رسانه‌ها به آن نمی‌پردازند. معاون وزیر اقتصاد ادامه داد: اثر ارز ترجیحی در رشد پایه پولی در سال‌های ۹۸، ۹۹ و ۱۴۰۰ اثر عجیب‌وغریبی بوده و بین ۸۰ هزار میلیارد تومان تا ۱۲۰ هزار میلیارد تومان رشد پولی در یک سال به دلیل توزیع ارز ترجیحی بوده است و صورت‌های بانک مرکزی این موضوع را تأیید می‌کند و اگر از ۲۸هزارو ۵۰۰ تومانی مشابه از چهارهزارو ۲۰۰ تومانی برای چند سال تداوم پیدا کند، حتما این خطر وجود دارد. به‌طور قطع هر ارزی برای چند سال به‌صورت پیوسته تثبیت شود، همین خطر رشد پایه پولی را به دنبال دارد.

پیش‌بینی قیمت دلار

یک کارشناس اقتصادی با بیان اینکه اتفاقات سیاسی اخیر در افزایش نرخ ارز بی‌اثر نبوده است، گفت که با توجه به ذخایر مطلوب ارز پیش‌بینی می‌شود در ماه‌های آینده ثبات نرخ ارز را داشته باشیم که این امر باعث ثبات در اقتصاد وکسب‌وکارها ی بازار می‌شود.علی‌نقیب در گفت‌وگو با ایسنا، درباره نرخ ارز توضیح داد: نرخ ارز، هم تحت‌تأثیر مسائل سیاسی قرار می‌گیرد و هم با توجه به نیازهای مصرف و عرضه و تقاضا تعیین می‌شود. در روزهای گذشته اتفاقات سیاسی، در افزایش نرخ ارز بی‌اثر نبوده است. با وجود این، اگر ارز روند ثباتی پیدا کند، نرخ ارز با ثبات می‌ماند یا به دو هفته پیش برمی‌گردد. او ادامه داد: در عین حال باید به ارزی که برای صنایع و مصارف صنعتی استفاده می‌شود نیز توجه کرد. از طرف دیگر در خصوص اینکه در روزهای پایانی سال و شب عید سفرهای خارجی زیاد است و مسافران به ارز نیاز دارند، بانک مرکزی باید جوابگو باشد که ارز به اندازه کافی موجود است یا نه. این کارشناس اقتصادی اظهار امیدواری کرد که با بررسی نیازها بتوانیم از تورم بی‌رویه‌ای که وجود دارد و به قیمت‌های محصولات در بازار ضربه می‌زند، جلوگیری کنیم. با توجه به اظهارات بانک مرکزی مبنی بر اینکه ذخایر ارزی کمبودی ندارد، امیدواریم این موضوع به ثبات قیمت ارز کمک کند. نقیب درباره پیش‌بینی خود از وضعیت ماهی آینده بازار گفت: به اساس اظهارات مسئولان دولتی نباید متنگلی داشته باشیم. وی درباره اینکه در صورت تبعیت نرخ ارز از تورم، روند به چه صورت خواهد بود، گفت: پیش‌بینی‌ها بر اساس آنچه در گذشته رخ داده حاکی از آن است که با وجود تورم، سیاست‌های انقباضی بانک مرکزی، موجب ثبات نرخ ارز شده است. این کارشناس اقتصادی در پایان پیش‌بینی کرد که در ماه‌های آینده هم ثبات نرخ ارز را داشته باشیم و ثبات نرخ ارز باعث ثبات در اقتصاد و کسب‌وکارهای بازار می‌شود.